

Uchwała nr 3/XLII
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP
z dnia 4 kwietnia 2023 r.
w sprawie wykładni § 56 ust. 3, § 57 ust. 2 i § 64 ust. 3, § 65 ust. 3 w związku
z § 59 ust. 3 pkt 1) i § 67 ust. 4 pkt 6) Statutu ZHP
(okres obowiązywania uchwał Zjazdu ZHP i zjazdu chorągwi)

Na podstawie § 73 ust. 3 Statutu ZHP Naczelny Sąd Harcerski ZHP uchwała, co następuje:

1. Statut ZHP nie określa wprost terminów obowiązywania uchwał Zjazdu ZHP i zjazdu chorągwi.
2. Uchwały Zjazdu ZHP i zjazdu chorągwi obowiązują dopóki nie zostaną wykonane, zmienione lub uchylone.
3. Brak zajęcia stanowiska przez zjazd co do realizacji uchwały, zobowiązującej władze do wykonania określonych działań lub zadań, stanowi domniemane uznanie zrealizowania uchwały. Utratę mocy obowiązującej w związku z wykonaniem danej uchwały, ocenia:
 - a) w stosunku do uchwał Zjazdu ZHP – Rada Naczelna ZHP,
 - b) w stosunku do uchwał zjazdu chorągwi – rada chorągwi.
4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 5 kwietnia 2023 r.

Przewodniczący
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP

(–) hm. Tomasz Rawski

Uzasadnienie

Zjazdy ZHP i zjazdy chorągwi przyjmują uchwały (rozstrzygnięcia, którym nadano formę uchwały) o różnorodnej materii i charakterze. Od tych czynników zależy, jak kształtuje się okres obowiązywania i tryb utraty ich mocy obowiązującej.

Co do zasady, uchwały Zjazdu ZHP i zjazdu chorągwi obowiązują dopóki nie zostaną wykonane, zmienione lub uchylone.

Kompetencję do zmiany lub uchylenia uchwały posiada władza, która uchwałę przyjęła. Nowa uchwała, regulująca ten sam zakres spraw, najczęściej zawiera przepis

uchylający lub zmieniający poprzednią uchwałę. W związku z tym utrata mocy obowiązującej przez uchwałę, którą uchylono lub zmieniono, nie budzi wątpliwości interpretacyjnych.

Istnieje jednak w obiegu prawnym szereg uchwał zjazdów ZHP i zjazdów chorągwi podjętych na podstawie ogólnych kompetencji zjazdów, w szczególności dotyczących decydowania o najważniejszych sprawach ZHP (§ 64 ust. 3 pkt 1)) lub chorągwi (§ 56 ust. 3 pkt 1)). Część z tych uchwał zawiera zobowiązania danych władz do realizacji określonych zadań, z których władze te rozliczają się przed kolejnym zjazdem zwykłym. Ma to miejsce poprzez przedłożenie sprawozdania, rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania przez zjazd, a w przypadku członków Głównej Kwatery ZHP i komendy chorągwi także podjęcie przez zjazd zwykły uchwały w przedmiocie absolutorium.

Zjazd ZHP lub zjazd chorągwi, jeśli stwierdzi brak lub niedostateczny stopień zrealizowania jakiejś uchwały, przy jednoczesnym stwierdzeniu aktualności okoliczności, w jakich dana uchwała była przyjęta, jest nieskrępowany w zakresie ponownego przyjęcia uchwały w danej materii, która *de facto* będzie stanowiła zmianę poprzedniej uchwały.

Praktyka pokazuje jednak, że większość uchwał zjazdów, podejmowanych i realizowanych w opisany wyżej sposób, nie ma swojej kontynuacji na kolejnym zjeździe zwykłym. W takim przypadku uchwały należy uznać za zrealizowane i jako takie za pozbawione mocy obowiązującej.

Jeśli Zjazd ZHP lub zjazd chorągwi nie odniosą się do realizacji uchwalonych uprzednio uchwał własnych (do czego mają nieskrępowane prawo), realizacja takich uchwał podlega ocenie odpowiednio:

- Rady Naczelnej ZHP, która na podstawie § 67 ust. 4 pkt 6) ocenia realizację uchwał Zjazdu ZHP,
- rady chorągwi, która na podstawie § 59 ust. 3 pkt 1) ocenia realizację uchwał zjazdu chorągwi.

Te kompetencje Rady Naczelnej ZHP i rady chorągwi odnoszą się w ogólności do niewiążących opinii przedstawianych m. in. odpowiednim zjazdom, ale w szczególności, w sytuacjach opisanych w niniejszej uchwale, dają możliwość stwierdzenia w sytuacjach nie budzących wątpliwości, że dana uchwała zjazdu, w związku z jej wykonaniem, utraciła moc obowiązującą.

Uchwały Rady Naczelnej ZHP lub rady chorągwi w tym przedmiocie winny być podejmowane dopiero po kolejnym zjeździe zwykłym (w stosunku do zjazdu, który uchwałę podjął), by umożliwić zjazdowi ocenę realizacji uchwały własnej. Takie uchwały Rady Naczelnej ZHP lub rady chorągwi nie naruszają kompetencji zjazdów i mają charakter jedynie porządkujący.

Zasady opisane w niniejszej uchwale dotyczą także uchwał zjazdów nadzwyczajnych, których realizację oceniają kolejne zjazdy zwykłe oraz uchwał zjazdów zmieniających uchwały własne.

Poniżej przedstawiono zestawienie podstawowych typów uchwał, podejmowanych przez zjazdy (na potrzeby realizacji niniejszej uchwały). Na ich podstawie Rada Naczelna ZHP lub rada chorągwi, dokonując oceny materii i charakteru uchwały zjazdu, może uznać utratę mocy obowiązującej uchwały zjazdu w związku z jej wykonaniem, na zasadach określonych w niniejszej uchwale.

W razie wątpliwości, Rada Naczelna lub rada chorągwi może rekomendować właściwemu zjazdowi uchylenie danej uchwały.

L.p.	Rodzaj uchwały	Okres obowiązywania	Tryb wygaszenia
1.	Zobowiązująca władze do realizacji określonych działań, zadań (jednorazowo, cyklicznie lub stale – z określeniem terminu realizacji lub bez)	O ile w uchwale nie określono inaczej – okres jednej kadencji	Automatycznie (brak uchwały w tej samej materii jest uznany za stwierdzenie wykonania poprzedniej uchwały). Uchwała podjęta w tej samej materii jest uznawana za zmianę pierwotnie obowiązującej uchwały.
2.	Wprowadzająca strategię rozwoju	Określony w uchwale	Automatycznie (późniejszy zjazd odnosi się do stanu realizacji uchwały i tym samym uchwała wprowadzająca strategię wygasa)
3.	Intencyjna – wyrażająca stanowisko, opinię zjazdu w danej sprawie	Do momentu uchylenia jej przez zjazd.	Uchwała zjazdu
4.	Okolicznościowa – wydana np. z okazji jakiegoś wydarzenia lub rocznicy wydarzenia, może zawierać zachętę dla władz lub jednostek harcerskich w zakresie podjęcia określonych działań z tej okazji, ale bez dyspozycji obligujących	Rok od wydarzenia, które zostało upamiętnione	Uchwała właściwej rady uznająca, że uchwała nie podlega ocenie realizacji
5.	Wprowadzająca do obiegu dokument np. Podstawy wychowawcze	Obowiązuje do zmiany lub wygaszenia przez właściwy zjazd	Uchwała zjazdu
6.	Wprowadzająca zmiany w Statucie ZHP	Do momentu wprowadzenia kolejnej zmiany	Uchwała zjazdu w trybie § 83 ust. 1 Statutu ZHP

Uchwała została podjęta zgodnie z § 56 ust. 1 Regulaminu Sądów Harcerskich, na wniosek Naczelniczki ZHP.